

La cura del medi ambient: un compromís de tot Andorra

Josep MAJORAL i OBIOLS

Si en els inicis de la celebració d'aquestes jornades, ara ja fa prop de trenta anys, algun dels conferencians hagués rebut l'encàrrec per part dels responsables de la Societat Andorrana de Ciències de confeccionar una ponència de base política sobre el canvi climàtic, s'hauria poc menys que sobtat. En aquells temps, parlar de sostenibilitat, reducció d'emissions, gestió de residus... quedava poc menys que reduït a l'àmbit dels tècnics i a la gent de peu li era complicat fer-se'n una idea de la importància, perquè senzillament no era un debat social de primer ordre. És cert que les administracions dels països del nostre entorn començaven a fer les primeres passes en forma de mesures i accions concretes, però el medi ambient encara no era un dels temes indissociables de qualsevol agenda política, i en aquest sentit no estava en primera línia de les accions a emprendre per a la seva cura i millora. Avui dia, en els països avançats i en molts dels que estan en vies de desenvolupament, és impensable que una força política, indistintament de la tendència que tingui, pugui concórrer a unes eleccions sense tenir propostes i solucions en matèria mediambiental.

Ni qualsevol país per petit que sigui, com és el nostre cas, pot defugir dels compromisos tant interns com externs en aquest àmbit. Per això, la nostra Constitució –certament jove respecte de la dels altres països del món– ja recull el dret dels ciutadans a tenir un medi ambient de qualitat. I igualment, s'ha de dir que la conscienciació d'Andorra en la conservació del medi ambient va motivar l'adhesió del nostre país al Conveni marc de les Nacions Unides sobre el canvi climàtic, el 31 de maig del 2011.

Andorra és un territori d'una riquesa natural excepcional i té una gran biodiversitat. Des del Grup Parlamentari Liberal, al qual pertanyo, sempre hem pensat que la conservació del patrimoni natural és compatible amb l'activitat humana i l'aprofitament econòmic propi dels espais. Com deia el cap de Govern en el darrer discurs d'orientació política, el passat mes de maig, "un model de societat que es vol sostenible no pot girar l'esquena a la sostenibilitat des d'un punt de vista mediambiental". I aquesta afirmació, em penso que la comparteix tot l'arc parlamentari.

El 2010, Andorra era responsable d'un 0,00112% de les emissions mundials. És a dir, ben poca cosa. Tot i així, des del Grup Parlamentari Liberal som conscients del que pot representar per al nostre país un augment de les temperatures. És sabut que un increment de més de 2 °C sobre les temperatures mitjanes seria una gran problemàtica, tant per al nostre turisme de neu com fins i tot per a les reserves hídriques del país.

Recordo que als anys 90 els països pioners en la implementació de polítiques mediambientals com ara Holanda premiaven amb mesures de caràcter fiscal i d'altre tipus les empreses que seguien les indicacions en aquesta matèria. En molts casos, es tractava de directives que, com ja saben, són disposicions normatives que vinculen els estats membres d'un determinat col·lectiu a la consecució d'uns objectius en una matèria concreta, tot i que deixa els terminis a criteri de les autoritats de l'estat en qüestió. Però d'aquest *mireu, hauríeu de fer això. Molt bé, ja ho mirarem*, hem passat a l'elaboració de llistes de països que no compleixen les mesures adoptades en fòrums internacionals, i Andorra no es pot permetre ser-hi inclosa. En aquest sentit, el Grup Parlamentari Liberal dona suport a les accions del Govern per reduir les emissions de CO₂ –el compromís és d'un 37% fins al 2030– com ara la millora de la xarxa de transport públic que encara està per concretar-se o el pla Engega, que, tot i que si bé té una finalitat que compartim, discrepem de la forma com s'ha posat en marxa. Efectivament, en un àmbit de caràcter emergent com el del vehicle elèctric, és important la planificació i previsió que representa aquesta estratègia, com la flexibilitat amb què les administracions, les empreses i els agents econòmics han de reaccionar als canvis tecnològics i de mercat que poden donar-se en els propers anys. En aquest sentit, l'estratègia ens defineix un horitzó, uns objectius, un marc de referència i unes mesures vinculades, però també els mecanismes necessaris perquè puguem adaptar-nos-hi si les circumstàncies del nostre entorn canvien.

El desplegament del vehicle elèctric suposa una oportunitat, una promoció dels sectors energètic i comercial, a la vegada que esdevé un pas endavant cap a un model econòmic i mediambientalment més sostenible, ja que la substitució de vehicles amb motor de combustió per vehicles elèctrics implica un estalvi de combustibles fòssils i una reducció de les emissions de CO₂.

Aquest canvi no és exclusiu d'Andorra i a escala europea s'han impulsat un conjunt d'iniciatives, motivades per les noves regulacions referents a la introducció de les energies renovables en el transport, a la reducció de les emissions dels vehicles i a la millora de la qualitat dels combustibles.

Un altre dels punts de què cal fer esment és que cada cop més es parla de les temperatures punta així com dels fenòmens aïllats. Un exemple clar que tenim a casa nostra és el de les pluges torrencials que vam tenir a Claror l'any passat i que van deixar sense aigua potable la parròquia d'Escaldes-Engordany durant força dies. Esdeveniments com aquest són també motiu de preocupació per al nostre grup parlamentari.

Si fa una estona parlàvem del vehicle elèctric com a element per a la reducció dels gasos d'efecte hivernacle, nosaltres creiem que a Andorra cal posar-nos a treballar de valent amb visió de futur i destinant els recursos que el canvi climàtic requereix.

Però al nostre criteri el pal de paller de la reducció de la contaminació ha de ser la implementació progressiva d'energies renovables, que permetrà també de forma continuada

reduir les emissions de CO₂. Tenim la fortuna de tenir una orografia on més del 80% del territori és massa boscosa. Per contra, però, l'elevat nombre de vehicles i les calefaccions –majorment– emeten nivells de CO₂ massa elevats perquè els boscos els puguin absorbir en la seva totalitat. En aquest sentit, doncs, cal subvencionar la implementació de les energies renovables.

Els infants són el nostre futur. De fet, ells són ja avui els encarregats de preservar el medi ambient; així doncs cal que nosaltres els donem tot allò de què disposem en matèria d'informació i educació. Per això cal implementar un programa formatiu a les escoles a fi que les generacions futures siguin conscients ja del futur que els espera si no canvien els hàbits. Ara bé, els asseguro que em tranquil·litza l'actitud dels joves perquè, gràcies a l'experiència de més de dotze anys com a conseller al comú de Sant Julià de Lòria, i per tant en haver assistit a nombroses sessions del Consell d'Infants, els puc garantir que el compromís dels escolars amb el canvi climàtic és absolut. Com deia abans, només cal una empenta per part nostra per assegurar-nos i assegurar-los el futur.

Igualment, cal dur a terme campanyes informatives, és important que la gent sigui conscient de quin es el futur que ens espera, cal ajudar la ciutadania a canviar els costums.

És la nostra obligació, la dels polítics, fer accions en previsió de futur, cal dur a terme uns plans a mitjà termini que ens permetin reduir els impactes sobre la població que generen els fenòmens anteriorment esmentats. No és bo que en ple segle XXI una parròquia es quedi sense aigua per unes pluges en un lloc puntual. L'aigua és un dels punts que cal gestionar amb molt rigor. Si bé Andorra no té avui problemes d'aigua, no és menys cert que cal gestionar-la de forma més curosa. L'orografia que té Andorra és coneguda. Andorra té en molts punts ja localitzats riscos de diversa mena com ara inundabilitat, caiguda de blocs, allaus etc... Cal invertir a solucionar aquests punts crítics abans que la mare natura no ens depari algun disgust. I molts de vostès ja saben de què parlo perquè no fa tant de temps que hem viscut episodis d'eclosió de la natura que han provocat greus problemes que es podrien haver evitat amb una correcta planificació en les accions a emprendre. Ja vaig dir-ho en un ple del Consell General i ho dic a títol d'exemple: les colònies d'Aina estan classificades com a risc d'inundabilitat. Per tant, no esperem més i apliquem la solució.

Cal que des del Consell General es legisli en matèria de canvi climàtic, és molt important tenir les regles del joc ben clares, definint amb claredat les obligacions institucionals i ciutadanes. Només si tot el poble andorrà agafa una sèrie d'obligacions i deures podem tenir una Andorra més neta, sostenible i exemplar davant de la comunitat internacional.

Dins del marc de l'obertura econòmica, cal ser capaços de trobar un atractiu dins del Principat per a les empreses estrangeres que ens puguin aportar un valor afegit quant a la reducció de gasos d'efecte hivernacle. Cal també motivar les empreses andorranes a implementar els camins ja coneguts, com ara les normatives ISO en matèria mediambiental.

I aquestes línies expressen a grans trets la posició del Grup Parlamentari Liberal en la lluita contra el canvi climàtic, per a la qual ens entregarem sigui quina sigui la nostra posició en les institucions andorranes.

Josep Majoral i Obiols,
tècnic superior en energia i conseller general pel Grup Parlamentari Liberal